

Temat: Europa na mapie fizyczne.

Europa leży w całości na półkuli północnej i w większości na półkuli wschodniej. Jej powierzchnia wynosi ok. 10,5 mln km². Ma bardzo urozmaiconą linię brzegową - niemal 25% powierzchni Europy stanowią półwyspy, a 7,5% – wyspy. Część zachodnia Europy ma charakter bardziej górzysty, natomiast wschodnia część- nizinny. Niemal 3/4 powierzchni Europy zajmują niziny.

Rekordy kontynentu

Najwyższy szczyt- Mont Blanc 4810 m n.p.m.

Największa wyspa- Wielka Brytania

Największy Półwysep Skandynawski

Najdłuższa rzeka – Wołga

Największa depresja- Nizina Nadkaspijska (28 m p.p.m.)

Największe jezioro (w całości w Europie) Ładoga; w części w Europie- Kaspijskie

Wyspy, np. Wielka Brytania, Irlandia, Islandia, Sardynia, Korsyka, Kreta, Sycylia.

Półwyspy, np. Skandynawski, Iberyjski , Bałkański , Apeniński, Jutlandzki, Bretoński

Morza, np. Bałtyckie, Północne, Norweskie, Śródziemne, Jońskie, Tyrreńskie, Egejskie, Adriatyckie, Białe, Czarne

Niziny, np. Francuska, Niemiecka, Polska, Wschodnioeuropejska, Padańska

Góry, np. Karpaty, Alpy, Skandynawskie, Apeniny, Pireneje, Dynarskie, Ural

Wulkany, np. Hekla na Islandii, we Włoszech – Wezuwiusz, Etna (najwyższy w Europie na Sycylii)

Rzeki, np. Wołga, Dunaj, Ural, Dniepr, Don, Dniestr, Ren, Loara, Tamiza, Sekwana, Rodan

Jeziora, np. Kaspijskie, Onega, Ładoga, Wener, Wetter, Balaton, Pejpus

W Europie urozmaicone wybrzeża, np. fiordowe (np. Norwegia), szkierowe (np. Szwecja), mierzejowo- zalewowe (np. Polska), dalmatyńskie (np. Chorwacja), riasowe (np. Irlandia), limanowe (np. Ukraina), lagunowe (np. Włochy)

Komentarz do nowego tematu:

Tekst obok to notatka lekcyjna- wydrukujcie i wklejcie do zeszytu przedmiotowego. Wykorzystajcie czas wolny, by znaleźć na mapie w atlasie „ Europa ukształtowanie powierzchni” obiekty geograficzne wymienione w notatce (można wykorzystać również mapkę w podręczniku- str. 57; jest ta mapka również w e- podręczniku na wsipnet.pl- można ją skopiować na pulpit komputera i powiększać dowolnie). Przeczytajcie tekst z podręcznika str. 56-61- proszę o dokładne przyjrzenie się również infografice str. 58-59- dotyczącej rodzajów wybrzeża.

Po upływie tygodnie od powrotu do szkoły będzie kartkówka z mapą konturową, sprawdzająca czy rozpoznajecie na mapie Europy półwyspy, wyspy, morza, rzeki, góry. Mogę pytać przy mapie ściennej nizin, jezior, wulkanów Europy. Dołączam również mapę konturową Europy, by można było ćwiczyć sobie lokalizację niektórych obiektów z notatki lekcyjnej.

Oczywiście po powrocie do szkoły będzie lekcja poświęcona temu tematowi, ale będzie łatwiej poruszać się po mapie Europy.

Pozdrawiam i życzę powodzenia!

Na poniższe mapce rozpoznaj morza: a, b, c, d, f, g, h, i, j, k; półwyspy: a, b, c, d, e, g; wyspy: I - VII; rzeki: A, B, C, D, E, F, G, H, J; góry: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7

Pomocą są zaznaczone na mapie współrzędne geograficzne.

